

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу
_____ Ю. М. Москаленко
31 серпня 2017 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Математичне забезпечення автоматизації
прикладних досліджень

Для спеціальності **5.04030101 «Прикладна математика»**

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни: навчити студентів користуватись системою комп'ютерної математики Maple, необхідною для спеціальної підготовки та майбутньої професійної діяльності.

Завдання курсу. Досягнення зазначеної мети забезпечується виконанням таких завдань:

- опанування студентами вмінь і навичок для виконання числових розрахунків, аналітичних перетворень, побудови графіків і розв'язування математичних задач у системі комп'ютерної математики Maple;

- інтелектуальний розвиток особистості, передусім розвиток у студентів логічного мислення і просторової уяви, алгоритмічної, інформаційної та графічної культури, пам'яті, уваги, інтуїції;

- естетичне, громадянське виховання та формування позитивних рис особистості;

- формування життєвих і соціально-ціннісних компетентностей студента.

Змістове наповнення програми реалізує компетентнісний підхід до навчання, спрямований на формування системи відповідних знань, навичок, досвіду, здібностей і ставлення (відношення), яке дає змогу обґрунтовано судити про застосування системи комп'ютерної математики Maple у реальному житті.

При вивченні математики повинні формуватися наступні компетенції:

- соціально-особистісні – розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи біоетики), здатність учитися, здатність до критики й самокритики, креативність, здатність до системного мислення, наполегливість у досягненні мети, турбота про якість виконуваної роботи;

- загальнонаукові – розуміння причинно-наслідкових зв'язків, володіння базовим математичним апаратом, базові знання сучасних інформаційних технологій, базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для засвоєння загально професійних дисциплін;

- інструментальні – здатність до письмової і усної комунікації рідною мовою, навички роботи з комп'ютером, дослідницькі навички тощо.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- основні команди для роботи з Maple;
- основні типи даних та структуру виразів у середовищі Maple;

вміти:

- записувати математичні формули командами Maple;
- виконувати обчислення в Maple;
- здійснювати аналітичні перетворення виразів в Maple;
- розв'язувати рівняння, системи рівнянь та нерівності за допомогою пакету Maple;
- розв'язувати основні задачі математичного аналізу і лінійної алгебри засобами Maple;
- будувати графіки в Maple.

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Графічний інтерфейс Maple.

Класичний робочий лист Maple. Палітри, меню, контекстні меню, електронні таблиці. Відмінності нового графічного інтерфейсу Maple від класичного.

Тема 2. Типи даних, змінні і вирази в Maple.

Числа і дії над ними. Змінні, константи і вирази. Основні математичні функції. Послідовність виразів. Списки і множини. Масиви і таблиці. Створення власних функцій.

Тема 3. Двовимірна і просторова графіка.

Двовимірна графіка. Просторова графіка.

Тема 4. Аналітичні перетворення в Maple.

Структура виразів. Обчислення виразів. Розкриття дужок і розклад полінома на множники. Зведення подібних доданків. Скорочення та раціоналізація дробів. Обмеження на невідомі. Спрощення виразів.

Тема 5. Математичний аналіз в Maple.

Границі, суми і ряди. Диференціювання і інтегрування. Формула Тейлора. Екстремуми.

Тема 6. Розв'язування рівнянь у Maple.

Команда solve для розв'язування рівнянь та систем рівнянь. Команди fsolve та isolve. Розв'язування нерівностей. Точне розв'язування звичайних диференціальних рівнянь та їх систем. Наближені методи розв'язування звичайних диференціальних рівнянь. Рівняння з частинними похідними. Інтегральні рівняння.

Тема 7. Робота з пакетами. Лінійна алгебра.

Робота з пакетами. Лінійна алгебра.

Тема 8. Пакети combinat, simplex і RootFinding, програмування у середовищі Maple.

Пакет combinat. Пакет simplex. Пакет RootFinding. Програмування у середовищі Maple.

Тема 9. Пакет plots.

Двовимірний графік: побудова графіків функцій, побудова плоских областей, лінії рівня, векторне поле та поле градієнтів, додавання текстових написів до рисунків та об'єднання кількох рисунків в один. Тривимірний графік: побудова графіків функцій, лінії рівня, векторне поле та поле градієнтів, побудова багатокутників та додавання текстових написів. Анімація.

Тема 10. Пакет stats

Основні поняття. Підпакет describe. Підпакет random. Підпакет statevalf. Підпакет transform. Підпакет statplots. Інші підпакети.

3. Рекомендована література

1. Махней О. В. Лабораторний практикум у Maple: методичні рекомендації до проведення лабораторних занять / Махней О. В. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ ПНУ, 2010. – 32 с.
2. Махней О. В. Лабораторний практикум з математичного програмного забезпечення: методичні рекомендації до проведення лабораторних занять / О. В. Махней. – Івано-Франківськ : Голіней, 2016. – 32 с.
3. Махней О. В. Математичне забезпечення автоматизації прикладних досліджень / О. В. Махней, Т. П. Гой. – Івано-Франківськ : Сімик, 2013. – 304 с.
4. Білоусова Л. І. Курс вищої математики у середовищі Maple / Л. І. Білоусова, М. М. Горонескуль. – Х. : УЦЗУ, КП «Міська друкарня», 2009. – 412 с.
5. Говорухин В. Компьютер в математическом исследовании / В. Говорухин, Б. Цибулин. – СПб. : Питер, 2001. – 624 с.
6. Гой Т.П. Диференціальні рівняння / Т. П. Гой, О. В. Махней. – Івано-Франківськ : Сімик, 2012. – 352 с.
7. Дьяконов В.П. Maple 9.5/10 в математике, физике и образовании / В. П. Дьяконов. – М. : СОЛОН Пресс, 2006. – 720 с.
8. Матросов А.В. Maple 6. Решение задач высшей математики и механики / А. В. Матросов. – СПб. : ВHV-Санкт-Петербург, 2001. – 528 с.
9. Сдвижков О.А. Математика на компьютере: Maple 8 / О. А. Сдвижков. – М. : СОЛОН Пресс, 2003. – 176 с.